

Előfizetési árak:

Egy évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt — kr.

Egyes szám ára 6 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár.

Ezenkívül minden egyszeri közlés után 30 kr belyegdíj fizetendő.

Nagy és többször közlendő hirdetményeket árkedvezményben részesít a kiadóhivatal.

A „Nyílt tér”-ben közlendő cikkekért sornként 10 kr fizetendő.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Ifj. Dobay János szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségben, az előfizetések, hirdetmények, nyílt téri cikkek stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

Ki lesz képviselőnk?

E kérdés foglalkoztatja most városunk minden rendű és rangú polgárát. A tisztán, hazafiasan érző kebel harcát viv az érdekek ellen s egyedül egy utat követ, egy célú tűz maga elé: a haza s közvetve e város boldogságát, előhaladását.

Zászlót bontott a szabadelvű-párt városunkban újra, hiven elveihez, törhetetlen, igaz hazafissággal intve városunk választó polgárait, hogy értsünk egyet, kövessük azon utat, mely biztosabb haladást, boldogabb jövőt ígér városunknak. A mint a mozgalmakból, a választók nyilatkozataiból meggyőződhetünk, teljes bizonyossággal állíthatjuk, hogy e párt győz; mert átláthatta s meggyőződhetett mindenki arról, hogy a közelmúltban követett elv sem egyesekre, sem városunkra semmi jót nem hozott.

E város polgárainak szellemi képessége, haladás utáni vágya fokozottabb annál, mintsem ma is hiu ígéretekkel elámitatni engedné magát. „Többet észszel, mint erővel” lévén a jelszó, ma már teljes meggyőződéssel támogatja azt a kormányt, mely hazánk s közvetve városunk javát, felvirágzását oly hosszú időn át a körülményekhez mért haladással vezérelte.

Szívből üdvözlöm polgártársaimat e hazafias úton. Erős bennem a hit, hogy elhagyatott városunk, szegényedni kezdett iparosaink érdekei nem lesznek figyelmen kívül hagyva.

Hogy méltóan legyen ügyünk képviselve, hogy érdekeink meg legyenek védve, hogy képviselőnk úgy is mint ember, úgy is mint szónok, államférfiúi bölcsességgel és hatással tudjon tenni érdekeinkben: ez legyen főtörekvésünk. Mert igen jól tudjuk azt, hogy oda fenn nem fonttal mérik az embert.

Kézdí-Vásárhely város hazafisságát sem a felsőbb körökben, sem más vidéken nem ismerik s kellően nem méltányolják; pedig nem hiszem, hogy széles Magyarországon e város hazafias eljárásaihoz hasonló példa volna még található. Ő ugyanis nem hogy etetés, itatás árán vetette volna szavát az urnába, hanem uti költségeit is saját zsebéből fedezte a 10 — 12 évvel ezelőtt megválasztott országgyűlési képviselőjének s időnként 100 frtkot küldött a központban tett kiadásai megtérítésére.

Ezt nevezem én hazafisságnak!

Midőn a multak e kedves emlékeire gondolok, mindig egy fájdalmas sohaj rebben el ajkaimról, hogy miért nem lehet úgy most is! Hisz akkor önzetlen hazafisságunkkal több tiszteletet érdemeltünk ki, mint a mennyit ér Krózus összes kincse.

Az országgyűlési képviselőnek nem anyagi áldozatok árán, hanem hazafissága, önzetlen nagy tettei jutalmául kellene, hogy nyerje e megtisztelő bizalmi állást.

Minden választó-kerületnek saját maga érdekeit, céljait, a haza javát, boldogságát kell szem előtt tartani s oly képviselőt küldeni érdekeinek képviselésére, kinek mind képessége, mind hazafias multja egyaránt garanciát nyújt arról, hogy hivatását közmegegyezésre tölti be.

Ezt szem elől nem kell tévesztetni sem azoknak, kik választanak, sem azoknak, kik e fontos állást elfoglalni akarják.

Igaz, hogy ha lakatos-mester, mind lakatos-mester, de mégis inkább annál dolgoztatunk, a kinek szebb és tartósabb munkája van. Így van ez a tudomány-nál is; a ki jól és érthetően beszél, inkább meghallgatjuk, mint a kinek hosszú orációja csak szóhalmaz, de nincs lényeg benne. A közmondás is azt mondja: „Ki sokat farag, sok forgácsot ejt.”

A szabadelvű-párt nem jelölte ki még képviselőjét, hogy tisztuljanak a nézetek. Ennélfogva nem tudom megmondani, ki lesz a képviselőnk, de teljes reménnyel és bizalommal vagyok az iránt, hogy városunk polgárai nem tekintenek személyes érdekeket, hanem városit és hazait, úgy fogják megválasztani a hosszú, 5 éves ciklusra képviselőjüket, hogy jobb jövőnk az illető fényes tehetsége, nagy befolyása által biztosítva legyen.

Báthory.

Társadalmi bajaink.

(Véga.)

Ha már társadalmunk bajai közül néhányat előszámláltam, mellőzhetném-e a legfőbbek egyikét: az egészségügy elhanyagolását?

Csak az az ország lehet virágzó, melynek polgárai értelmesek, vagyonosok, erkölcsösök és egészségesek.

„A nép közegészségügyének javítása azon társadalmi feladat, a melynek minden egyebet meg kell előznie, s a melynek valamennyi párt államférfiai és politikusi figyelmét legelső sorban kell foglalkoztatni. Jó lakások, tiszta ivó-víz, romlatlan tápszer, tiszta levegő azon követelmények, melyeknek létrehozása által az emberek megegyezését és jóllétét előmozdítjuk. Valóban nem lehet eléggé gyakran és erősen fejtegetni azt, hogy ha a nemzet nagyságát és jelentőségét tartjuk szem előtt, legegyszerűbb is annak egészségügyi viszonyait kell szemügyre vennünk. Képzeltünk egy oly országot, mely el van árasztva a győzelmek diadaljeleivel, a mely büszke műintézetek gazdagságaira s az emberi szellem tevékenységének muzeumában és könyvtáraiban felhalmozott kincseire; ha azonban ez országban a népszámlálás a népesség csökkenését — s hozzá tehetjük, az

ujjonezozás a nem alkalmasok számának növekedését — tünteti föl, előre ki lehet mondani, a nélkül, hogy tévedéstől kellene tartanunk, mikép ezen nép az ő nagy történeti jelentőségét lassanként elveszti s maga is el fog enyészni.” (Disraeli.)

Ezen idézetből, mely Anglia egyik néhai legnagyobb államférfiának nyilatkozata, bárki is meggyőződhetik, hogy mily nagy fontossága van az egészségügynek egyesekre úgy, mint az állam fennállására, virágzására és fejlődésére.

Vannak is nekünk elég szigorú és czélszerű egészségügyi törvényeink, de végrehajtásuk igen sok esetben elmarad, sőt meg sem kíséreltetik.

Népünk?.. az semmi iránt sem mutat oly közönyösséget, sőt érzékihiányt, mint az egészségügy iránt. Vagy nem ezt bizonyítja-e ama statisztikailag igazolt tény, hogy Európában sehol sem nagyobb a gyermek-halandóság, mint hazánkban? Igen, mert népünk, ha gyermeke beteg, sőt esetleg a legtragályosabb betegségbe esik, akkor is teljes resignatioval azt mondja: Meggyógyítja az isten, ha életet ígért. De a szükséges gyógyítást elhanyagolja, igénybe nem veszi, legtovább a szomszédasszony gyermekének egy korábbi betegségében esetleg rendelt s alkalmasnak talált orvosság-maradékot használják fel, vagy egy-egy „tudós asszony” „arúságát” alkalmazzák.

A gyermek-halandóságnak ugyan még más okai is vannak, de azokat mellőzve kérdem: kedvezőbbek-e a fiataliságnál az egészségi viszonyok? szomorú feleletet adnak erre az ujjonozás eredményei. Ilyen alkalomkor a tulságos mértékben használt szesz italok s a testi élvezetek miatt megdöbbentően összeesett alakok vézna példányait lehet szemtől-szemben szemlélni. Hogy a test fejlesztése és edzése általában nem részesül a szükséges felkarolásban, ezt tán nem is említem, de egyet határozottan elítélni el nem mulaszthatok. Fájdalom, hogy itt a művelt osztályról, illetőleg annak nőiről van szó. Az átkozott derék-fűzöt (mieder) akarom a józan gondolkodású, és a divat s hiuság által meg nem vesztegetett közvélemény ítélőszéke elé hurokolni.

A fiatal nők összerontják legnemesebb szerveiket, hogy anyai-kötelességük végzésére teljesen képtelenné tegyék magukat s a társadalom nyomorékjait s a haza hasznavehetetlen polgárait szaporítsák szülöttjeikkel, s férjeik keresményeit az orvos és gyógyszerész részére már jó eleve lefoglalják. Csak ép anyák adhatnak ép nemzedéket s azért a hiuság ördöge kétszeres bünt követett el nőinkkel.

Csaknem az eredendő bűnnel egykoru, őseink által még Ázsiából hozott társadalmi bajra is fel kell a figyelmet hívnom. Ez a torozás. Mellőzzük azt, hogy ott, a hol tor van, különben is tetemes költségek fordulnak elő s így a tor már anyagilag is nagyon hátrányos; ne is szóljunk arról, hogy igen sok esetben a torozók a miasmák elhordásával a legveszélyesebb nyavalyák terjesztőis így a közegészségügy romlását idézi elő, tehát rendőrileg meg kellene akadályozni; csak arra terjesszük ki figyelmünket, hogy a kegyeleti érzés megsértésére mi minden történik a torozás alkalmával.

Összegyűlnek a fájdalom és bánat, tengerében uszó keservek házában a torozók, s ha egy ideig mérséklük is magukat, a szesz csakhamar megindítja nyelvüket s igen sok esetben a hallgatóra azt a benyomást teszi, hogy e helyen nem tor, hanem menyegző van. És ennek hallása, látása a mély bánattól levette kétszeresen terhes. Bizony-bizony ideje volna és közszükséglet képezne, hogy társadalmunk a torozást végleg lomtárba helyezze.

Ha már társadalmunk több bajára rámutattam, különösen a gentry és a felsőbb rétegeknek még egy hibáját fel kell hogy említssem, s ez: hogy az ifjak a katonai pályára nem kíváncznak, sőt attól inkább irtóznak. Érthetetlen! Hiszen gentleman természetünkhöz, történelmi multunkhoz melyik pályára talán jobban, méltóbban, mint éppen a katonai? Az ipar és kereskedelem derogál, a földmívelés ma már nem hoz oly jövedelmet, mely a kor igényei által ránk parancsolt szükségek fedezésére elégséges volna, mindenki jogász, hivatalnok nem lehet; nem észszerű, nem következetes lenne-e tehát a katonai pálya? Sőt nem hazafiai kötelesség-e, hogy a hazánkat az ellenség ellen védő hadsereg tisztj karában a magyar elem az öt megillető helyet elfoglalja? Miért késünk tehát érdekünk előmozdításával és honfiai kötelességünk teljesítésével?

Használjuk fel a kedvező alkalmat, mert körünkre égett a gyertya; képeztsük gyermekeinket a katonai pályára, mivel hazánk, de önmagunk iránti kötelességünk is sürögősen követeli.

Hogy hibáink számosan vannak, ki tagadhatná? S hogy nyomorúságaink hibáinkkal arányban állanak, ki akarná elvitatni?

De az is nagyon tévedne, ki azt hinné, hogy az ipar felkarolása, vagy az okszerű földmívelés, vagy a czélszerű pályaválasztás, szóval ezek bármelyike külön-külön megszüntetné a bajokat és nyomorúságokat; de hogy enyhítene, kevesbiten, az sem szorul bizonyításra. Azonban az egyszerűség és takarékoskodás, ha nem is lenne minden baj ellen panacea, de a bajok egyik hathatós óvszeréül bátran lehet minősíteni. Különböztet ha boldogulni akarunk, akkor fogadjuk meg egy jeles publicista következő intését: „Minden ember sürögjön, forogjon, dolgozzék, keressen, kaparjon és takarékoskodjék, turja földjét, üsse üllejét, forgassa fejszéjét, gondoskodjék magáról, családjáról és érdekeiről önző és szigorúan, hogy a maga körében boldoguljon és megtehesse kötelességeit a haza iránt.”

Cato.

SZEMLE.

A képviselőház május 16-iki ülésén Trefort miniszter válaszolt Madarász interpellációjára, melyet Valkovszky székesfehérvári főreáliskolai igazgató hazaelenese magartatása ügyében tetjesztett elő. A miniszter kijelenté, hogy hivatalosan konstataálva levén Valkovszky hazaelenese viselkedése történelmi előadásaiban, elrendelte elhelyezését egyszerű tanári minőségben, azon hozzáadás-sal, hogy a történelmi tárgy jövőben szintén elvétezik tőle. Ezenkívül a székesfehérvári tanártestület ügyeit rendezendi. A ház e választ élénk helyesléssel fogadta.

A mindenfelől érkezett hírek tanuságul szolgálnak annak, hogy a szabadelvű párt az ország óriási túlnyomó részében minden komolyabb ostrom nélkül védheti meg pozícióit, s az ellenzéki kerületek egy nem csekély részében pedig úgy áll a helyzet, hogy azok a szabadelvű párt által igen könnyen elfoglalhatók.

Május 12-én a szerb királyné Bukarestből elutazott. A pályaudvaron ez alkalomból megjelentek a román külügyminiszter, az orosz és szerb ügyvivők, valamint az előkelőség igen számos tagjai. A királyné Jassyba ment, hol 24 óráig fog tartózkodni és azután tovább utazik Oroszországba.

Azt a kérdést, hogy Németország részt vegyen-e az 1889-ki párisi világkiállításon, — berlini távirat szerint — a »Lohengrin« előadásának ügye döntötte el. Általános az a nézet, hogy olyan országba, amely a német művészet egy termékével úgy bánik el, mint a francziák bántak »Lohengrin«-nel, nem lehet a nagy tömeg ítélete alá bocsátani a német művészet és ipar termékeit. A német kormány tagadó válaszában ez az indok különösen ki lesz emelve.

Elzász-Lotharingia összes népiskoláiban a francia nyelvű előadások betiltattak.

Azon próbamozgósítás, melyet a francia hadügyminiszter az őszi hónapokra tervez, folyton növekvő visszatetszést kelt Németországban. Hivatalos vagy félhivatalos nyilatkozat e tárgyban még nem történt, de azt hiszik, hogy ez már nem sokáig fog késni. A német lapok egy része kiemeli, hogy a berlini kormány nem nézheti el nyugodtan, hogy a francia haderő túlnyomó része készenlétbe hozassék.

Az »Express d'Orient« után több hirlap közli azokat a kormánymegfontolásokat, hogy a bolgár kormány — mert pénze nincs — a letartóztatott, de ideiglenesen szabadlábra helyezett ízigatók biztosítását megkészszergetni kívánja és hogy a silistíriai lázadás főintézője Christeff atyjának házáat lefoglalta, hogy a csapatszállítások költségeit ez uton fedezhesse.

Daczára Bulgária ellenségei által tett s már elévült jóslatoknak, a pénztárak oly kévéssé vannak kimerítve, hogy nemcsak a hivatalnokok és a hadügyi szükségletek szállítói fiztetnek ki pontos határidőre, hanem a vasutépítkezések is sérényen folytattatnak. Minthogy a vagyontalan elfogottakért a törvényszékeknek, rokonaik és barátaiak házai és üzletei ajánlatnak fel biztosítékul, azaz oly ingatlanok, melyekkel a közpénztárak nem rendelkezhetnek; azon állítás, hogy Christeff atyja a fia által elkövetett büntény miatt üldöztetik, valótlan.

A szabadelvűpárt szervezkedő gyűlése.

— május 15.

Városunk szabadelvűpártja ma tartotta meg szervezkedő gyűlését a János Dénes-féle vendéglő helyiségében. Az érdekltség oly nagy volt a polgárságban a gyűlés iránt, mint tán soha. Délután 4 órára volt összehívva, s már egy fél órával korábban élénk mozgalom volt a kitűzött helyiségben s mikor a gyűlés megnyitásának ideje elkövetkezett, legalább 300 választó polgár várta a pártelnök ama nyilatkozatát, hogy: a gyűlést megnyitom.

Székely János ref. pap, a szabadelvű-párt elnöke, tudomására hozván a gyűlésnek, hogy az országgyűlést f. hó 26-án ő felsége be fogja zárni, valamint, hogy az új képvis. választások jövő hó 17—27-ig lesznek, s fejtegetvén, hogy a kisvárosoknak s így a miénknek is önmege érdekében, ipara s kereskedelme, ugyszintén nevelés és más közügyének fejlesztése szempontjából milyen pártállást kell elfoglalni, meg-megújuló éljenzés között a gyűlést megnyitja, kitűzván első sorban a pártelnök-választást.

Indítványoztatott, hogy tekintve azt, hogy Székely János, a szabadelvű-párt eddigi elnöke, a párt érdekében mindig oly tevékenységet fejtett ki, s oly tapintatosn ülte meg az elnöki széket, hogy hálálanság volna érdemei méltánylásául újból meg nem választani: keressék fel, hogy a pártelnökséget tovább is viselni sziveskedjék. Bár viharos éljenzés követte ezt indítványt, a párt eddigi elnöke mégis megújította ama kérését, hogy mentse fel őt a gyűlés e tiszt alól, mert hivatali állása megkívánja, hogy hűvel pártkülönbség nélkül jó viszonyban legyen esetleg lehetnek, kiknek haragját vonja magára

az eln. tiszt elvállalása miatt. A gyűlés azonban ragaszkodott előbbi kijelentéséhez s így a közbizalom előtt meg kellett hajolni, s elfogadta a pártelnökséget.

Ezután egyhangulag megválasztattak: al-elnöknek: Kovács Dániel [városi pénztáros, és jegyzőnek: M. Székely János közs. isk. igazgató.

Elnök előterjesztése folytán megválasztott ezután a tisztikar beleszámításával a 41 tagból álló intéző bizottság. E névsor következő: Szöcs József polgármester, János Géza gyógyszer, Sáska Antal, Csizsár József v. cz. m., K. Csizsár József, Török Bálint, Baló László, Molnár Mózes szűcs, János Mózes szeszgy., Nagy Károly ár. h. igazgató, Köllönte László, Mágori Bálint, Szöcs Sámuel keresk., dr. Szini Gyula, Kovács Ferencz gyógyszer, ifj. Benkő Sándor városkapitány, ifj. Jakab István, id. Tóth István, Ambrus Albert, Nagy Ferencz szap. panos, Nagy Ferencz szeszgyáros, id. Bak István, ifj. Kupán József, Balogh Gyula, Kovács István ref. pap, dr. Pethő József, Gyöngyösi István, id. Szigeti József, Szabó Mózes szeszgy., id. Bodó József, Szabó Sámuel lakatos, Rácz András, Fejér Lukács, id. Kovács István szűcs, Nagy Sámuel, id. Szöcs Dániel, Lakatos István.

Az intéző bizottság megválasztása után a gyűlés határozatilag kimondta, hogy tekintve, hogy még az orsz. gyűlés jelen ciklusa nincs befejezve, a képviselőjelölést leveszi a napirendről, de megbizsa, illetőleg utasítja az elnököt, hogy képviselő-jelölés czéljából f. hó május 27-ére a szabadelvű-pártot hívja össze.

Elnök ezután a nagymértékű érdekltséget megköszönve, a gyűlést bezárta.

Én a nélkül nem tehetem le a pennát, hogy egy pár megjegyzést ne tegyek.

Polgártársak! becsüdjétek meg egymást, elveitek s esetleg a személykülönbség ne legyen szenvedélyessé, mert a szenvedély soha sem lát tisztán. Nekünk pedig, kik e város felvirágzását óhajtuk, mert azzal önmagunk javát is mozdítjuk elő: tisztán kell látni s azt követni, a mi szűkebb hazánk, a mi kis városunk érdekében a legűdvösebb. Különösen azt hangsúlyozzuk, hogy sorozatok azok körül, kik máskor is, más ügyekben is vezérek, irányadók, mert akkor e város olyan képviselőt fog az országgházba küldeni, ki tudománya, tekintélye a kormánykörökkel való összeköttetése folytán tud e város javáért tenni. Nekünk pedig ilyenre van szükségünk.

C—o.

Az „Ugroni kortesbeszéd“-ről.

Ha valaki azt mondaná, hogy: elitélem a jelenlegi kormányt, illetőleg az azt támogató pártot, mert nem kötött Romániával olyan szerződést, mely a keleti határszéli megyék s nevezetesen Kézdi-Vásárhely iparát megmentette volna a tönkremenéstől, — azt értenők; de a mikor valaki ugyanazon egy szuszszal a gazdaközönség érdekének elhanyagolását is szemérveti s hibául rója fel a jelenlegi kormánynak a Romániával folytatott vámháborubban, — ahhoz aztán valóban önzés és telhetetlenség kívántatik.

A székelyföldi iparnak és kereskedésnek épen az a nagy baja, hogy tüke és képesség hiányában kezdetlegesebb és gyaróbb, hogy sem a nyugoti fejlettebb iparral és igényekkel szembe szállani tudna. Kelet felé azonban már csak a közlekedés könnyebb és rövidobb voltánál fogva is bátran és biztosan kiállotta volna jövőre is a versenyt, sőt nagy előnyben lett volna a szintén arra felé törekedett nyugoti iparral szemben részint a közelség, részint a megszokás és kiterjedt összeköttetések folytán.

További baja még a székelyföldi iparnak és kereskedésnek, hogy az iparűzéshez szükséges növényi és állati termények részint a magas fekvés, részint a hegy-völgyes talajképződés miatt nem teremnek meg nála oly jól, bőven és olcsón, a mint azt a nagyban való iparűzés és kereskedés mulhatlanul kívánna. A timárnak, vargának, kalaposnak, szeszgyárosnak, szapannosnak, kovácsnak,

molárnak, takácsnak, posztósnak, szabónak, szűcsnek stb. stb. nyers bőrért, gypjuért, törökbuzáért, faggyuért, nyers vasért, gypott-, gypju-, len- és kender-kelmékért, illetve az azokhoz kívántató nyers anyagokért más menhelyre kell fordulnia, a hol t. i. termékenyebb a talaj s kiterjedtebb a földmívelésre, gazdálkodásra alkalmas termő föld.

Idáig Romániához fordultunk e végeit, mert szabad volt vámentesen is behozni azt.

Most az Alvidékre, Mezösögre, a Maros és Küküllő völgyére s az Alföldre vagyunk utalva ezek végett.

Amaz olcsóbb volt és jutányosabb, mert csak átszaladtunk a határszéli szorosokon és ott kaptuk bőven és olcsón azt. Sőt menünk se kellett. Elhozták azt maguk az eladni akaró szomszédok.

És ez annyival is jutányosabb volt reánk nézve, mert nem üresen mentünk ki a nyers terményekért, illetőleg nem kellett üresen megtérnie annak, a ki ilyesmit hozott hozánk, hanem eladó iparczikkek vitettek ki. A csizmadia, timár, kalapos stb., ha bőrért, gypjuért stb. ment Romániába, felpakkolt nehány láda oda való árut — csizmát, talpat, kalapot stb. — és egyuttal bevitte s eladta azt is. És olcsón kapott ott minden szükséges nyers anyagot, mert nem volt concurrens.

Most azonban, ha el találna menni valamelyikünk az Ugron urék küküllömenti, marosvölgyi, dunántúli birodalmába, az aránylag sokkal nagyobb távolság daczára, hogy gypjut, báránybőrt, törökbuzát, faggyut, nyers bőrt több effélt vegyen: bizonyára nemcsak kinevetnék és szánakoznának rajta, ha egy láda degettes csizmát vagy kalapot, durva talpat stb. is vinne magával eladni, hanem még ott találna a kuriák körül ólálkodni a nyugoti gyáripar hajszálgyökeireit — a rongy- és bőrzsizidót, a törökbuzakereskedőt — is az ő kérérlhetlen és szivós concurrencziájával, ott találna a boltok kirakataiban s az Ugron urék fején, lábán, karján, testén a fejlettebb nyugoti gyáripar olcsó és finomabb áruit az ő még kérérlhetlenebb concurrencziájukkal. S ez által még feljebb vernők az Ugron urék eladó gypjujának, buzájának, báránjának, bőrének stb.-jének az árát, s még olcsóbbá tennők a selyemkalapot, a lakkezipót, irhakesztyűt s több effélt rájuk nézve.

A mit történt és történik tehát a Romániával folytatott vámháboru alatt, az tisztán csakis a honi mezőgazdák, a földbirtokosok, az u. n. »agrariusok« érdekében történt és történik hazánkban. Ezt tudja és érzi mindenki s leginkább pedig Ugron (Gábor ur, a ki még csak kőszá hírére is annak, hogy a határszéli ipar számára adandó némi kedvezményért esetleg meg fog engedtetni a románai nyers termények behozatala, azonnal interpellálta a kormányt, hogy: hogy mer ilyesmire még csak gondolni is?!

És most ezen ur még ide jön s azt mondja nekünk, hogy »a jelenlegi kormány hibáján mult el az is, hogy a Székelyföld gazdaközönségét s Kézdi-Vásárhely iparát a Romániával meg nem kötött vámszerződéssel olyan helyzetbe hozta, hogy ma már a Székelyföld gazdasága (!), de kivált ipara a tönkrejutás szélén áll«.

Hogy az ipar ott áll, azt — fájdalom — igen jól tudjuk érezzük. De hogy a mezőgazdaság is szenvedett volna e miatt és szenvedne, azt felfogni nem tudjuk.

Hisz ha megköti vala a »szerződés«-t a kormánnyal, akkor a nyers termények behozatalát okvetlenül meg kellett volna engednie Romániának, mert ez épen ahhoz kötötte a szerződés kötését, a miről t. i. Ugron G. ur beszél. Ez azonban mezőgazdáinknak s tehát Ugron uréknak sem használt volna bizonyára. Ezt tudta és tudja jól Ugron ur.

Tehát ismétéljük: ahhoz a beszédhez, a mit nekünk mondott, való-
ságos önzés kívántatik.

Polgártársak! Tessék tehát, válasszátok meg őt vagy bármelyik elvtársát. Tudom, hogy akkor fogtok nyögni újból vagy 10 esztendeig!

K—y.

T a n ü g y.

Tanítók gyűlése.

Kézdi-Vásárhely, 1887. május 16.

A közdivásárhelyi községi leányiskola helyiségében f. hó 14-én rendes gyűlést tartott a háromszékmegyei tanító-testület kézdi-járás köré, Baló László elnöksége alatt.

A tagok csaknem mindnyájan megjelentek.

A gyűlés első pontját képezte a Szabó Géza gyakorlati tanítása. A vezetésére bízott leányiskolai első osztályban az irva olvasásból ismertette a nagy »T« és »F« betűket a töle megszokott gyakorlati gondos kivittel. Tanítását a köri gyűlés egyhangulag sikerültnek minősítette. A gyakorlati tanítást elnök rövid, megnyitó beszéde után a jegyzőkönyv hitelesítése követte, majd két új tagnak: Keményfi Katalin kézdivásárhelyi községi iskolai segédtanítónőnek és Györbiri Sándor felsőcsarnoki ref. felekezeti tanítónak a gyűlés éljenzése közötti bemutatása történt meg.

A központi választmány 81—1886. számú átirata felolvastatván, elnöknek azzal kapcsolatban tett előterjesztései jóváhagyó tudomásul vétettek.

A tárgysorozatnak egyik nagyon érdekes pontját képezte amaz értekezés, melyet Bathó János albisi ref. felekezeti tagtárs olvasott föl a következő czimen: »Minő okok folynak be a nagymérvű gyermek-halandóságra Háromszékmegyében s ennek csökkentésére mit tehet a tanító?« A melyre Benkő József dálnoki állami iskolai tanító terjesztette elő sok gondolat, szakértelemmel s csinosan összeállított bírálatát, a melyet a gyűlés teljesen magáévá tévén, határozatilag kimondatott, hogy szerző a bírálat értelmében dolgozza át művét, mivel a bírálatban sok olyan eszme foglaltatik, a melyeknek kibővítésével a munkát értéken csak nyerni fog.

Hogy változatosság is legyen a sorrendben: elnök szavalására hívta föl Cseh Izák eresztvényi tanítót, a ki Pétőfinek »Hunyadi László« című gyönyörű költeményét szavalta el egész bensőséggel, csinosan.

»Nunc venio ad fortissimum!« Nagy Károly a háromszékmegyei »Erzsébet« árvaleány nevelő-intézet derék igazgatója ült a felolvasó asztalhoz, hogy mindnyájunk figyelmét magával ragadó, gyönyörű nyelvezettel irt, költői részletekben gazdag felolvasását megtartsa.

Felolvasásának czíme: »A jellem, mint a tanítói élet és munkásság vezére«. Irnom sem kell, hogy a gyűlés a kitűnő értekezést egyhangu lelkesedéssel fogadta, s hogy az értekezőt, ki ép olyan lelkes, ügyes fölolvadó is, hosszasan megéljenezte; művét a központi választmányhoz értékesítés végett beterjesztetni, s nyilvánosan is közzétetni határozta. Mi különösen a műben tett javaslatokhoz járulunk kiváló méltánylásunkkal s őszinte gratulációkkal.

Ezután Gyöngyösi István, a tanító-testület fíradhatatlan titkára, tett részletes és gazdag jelentést a közoktatási s társadalmi események hosszú láncolatáról, a melyet köri gyűlésünk általános figyelemmel hallgatott végig s elismerése méltó jelölül lelkesen megéljenezte előadót.

Ugyancsak Gyöngyösi Istvánnak egy indítványa, illetőleg javaslata megtétele után a jövő gyűlés helyéül megállapított: Kézdi-Vásárhelytől a községi leányiskola helyisége. Ideje: szeptember hava.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó-beszéd, Baló László elnökötől.
2. Jegyzőkönyv-hitelesítés.
3. Elnöki előterjesztések.
4. Gyakorlati tanítást tart Székely Málna kézdivásárhelyi községi isk. tanítónő.

5. Szaval: Györgybiró Anna, márkosfalvi tanítónő.

6. Felolvas: Keményfi Katicza, kézdí-vásárhelyi községi isk. s. tanítónő.

7. A f. évi augusztus havában Seps-Szentgyörgyön tartandó székely kiállítás ismeretnifogja M. Székely János, k.-vásárhelyi közs. isk. igazgató.

8. A közoktatási s társadalmi mozgalmak felől tájékoztató bizottság jelentése, Gyöngyösi Istvántól.

9. Indítványok, keblí ügyek.

A kör, melynek jövőre is ilyen gazdag tárgysorozata van megállapítva: megérdemli a „munkás” jelzést s teljes elismerésünket. Óhajtjuk, hogy a tanügy emelését célzó munkásságában jövőre se csalatkozzunk.

— a.

Vidék.

Kézdí-Szentlélek, 1887. május 4.

(Uj plebánusunk fogadtatása. — Nagys. Bálint Károly apát-kanonok ur bucsúja.)

Folyó hó 4-én érkezett meg új állomására az oly nagy lelkesültséggel megválasztott derék plebánusunk, Gidófalvi Gergely cz. főesperes ur. Szentlélek nemes hitközsége — főle kitelhetőleg — mindent elkövetett, hogy kellő fogadtatásban részesítse új lelkipásztort. Már megelőző napon diszkaput állítottak fel a falu végén „Isten hozott”, rövid, de őszinte szivekből jövő felirattal s utját a diszkaputól egészen a paplakig földbe vert zöld ágakkal díszítették fel.

A fent jelzett nap délelőttjén a községből úgy, mint a vidékről az érkezőnek barátai és ismerősei közül többen egészen Csernátóni mentek elébe, hol Tamás Dávid csernátóni plebánus fogadta igen csinos és velős beszéddel az egész nevében, mire az érkező szintén válaszolt. Mindkét beszédet hosszan tartó éljenzés fejezte be. Onnan mintegy 8 kocsi kíséretében érkezett a község határszélére, hol 6 kocsi és a lovas banderium várakozott az érkezőre. A midőn a határszálen megállott s kocsiájából kiszállott, a Perkó oldalán már előre felszerelt mozsárágúkat eldördültek, tudatva a néppel, hogy az érkező érintette lábaival leendő községének határszélét, mire községi jegyzőnk, Köntzei Albert, talpraesett beszéddel üdvözölte. Erre szintén meghatóttan válaszolt az új plebános, minek végeztével hatalmas éljenzés harsant el. Itt már a Vásárhelyről kijövőekkel együtt a kocsik száma 18-ra szaporodott fel, honnan az impozáns menet megindulva, a diszkapuig ért. Beláthatatlan néptömeg levegőt rázó éljenzése között a tömeg közül kilépett Tamás Elek közs. bíró és egy tartalom-dus beszéddel fogadta az érkezőt. Az üdvözlő beszédre szintén nagyon szépen és érzékenyen válaszolt az új plebános.

Innen megindult a hosszú kocsisor a plebániák lak felé; a kocsik mellett a megszámálhatatlan sokaság folyton tartó éljenzése között érkezett az új plebános a plebániák lak udvarára. Itt még egy akkora néptömeg s az ágyuk dörgése fogadta az érkezőt, kilésczálván kocsijáról, felment a szobába, hol Köntzei Gyula mondott egy rövid, de kitünő beszédet, mit hosszan tartó éljenzés követett. Ezután következtek a tisztelgések a községi képviselőtestület, az egyháztanács, iskolaszék, tanítók stb. részéről.

A nép pedig örömtől dagadozó kebelével azon ohajjal hagyta el az udvart, hogy adjon Isten a megérkezett új plebánosnak új állásán állandó egészséget, megelégedést és kitartást, hogy vezethesse Istennek tetsző módon a reá bízott híveket.

Ezt követte este jóízű vacsora, mely alatt szebbnél szebb pohárköszöntők mondtak az új plebánosra.

A mily örömet sugárzó arccal fogadták a szentléleki hívek e hó 4-én új plebánosukat, oly szomorú, bánatos arccal és szívvél váltak meg e hó 11-én 13 évig volt forrón szeretett lelkipásztoruktól, nagys. Bálint Károly apát-kanonok urtól. S nem is csoda, mert 13 évi áldásos működésével, nyájas leereszkedésével, szelid bánásmódjával és őt mindig magaslatló jó tetteivel annyira szívéhez kapcsolta még a legkisebb gyermeket

is, hogy mindannyian mint gyermek a jó édes atyában, úgy bíztak ő benne is.

S hogy mennyire szerették s mennyire érezték a válás percének nagy fájdalmát, megmutatták az által, hogy a legkisebbtől a legnagyobbig valamennyien siettek személyesen megjelenni szeretett jó lelkipásztoruknál s ott sok szerencsekívárat és könnyhullatások között érzékeny búcsút venni atól, a kit elfeledni soha sem fognak.

A fenn jelzett napon 18 kocsi kíséretében indult ki a plebánia udvaráról s míg a falu közt elhaladt, minden kapunál és ablaknál szomorú arcu, de őszinte szívű volt hívei összekulcsolt kezekkel álltak és kívánták áldást a távozóra. Beérkezve a város végére, 4 kocsi csatlakozott a menethez s így 22 kocsi kísérte egész Csernátónig, hol a helybeli plebános várakozott többed magával a távozóra. Itt a búcsúút után többen visszatértek, de a papság egész Maksáig kísérte, hol az is fájdalmas búcsúvétel után megvált szeretett esperesétől.

Ma már fenn a magasban, fényes állásán van s mi itt alant mint kicsinyek nézünk fel, de azért nem szűnünk meg soha imáinkban kérni az isteni gondviselést, hogy adjon Ő Nagysága számára hosszas életet, tartós egészséget és megelégedést, s kérjük, rólunk se feledkezzék meg.

Perkóalji.

Különlélek.

— Gyászroval. Általános és mély részvételt keltett Kézdí-Vásárhelytől Kelemen István törvényszéki bíró hirtelen halála. Alig 5 napi betegség után halála oly hirtelen következett be, hogy a halálhír az egész várost, egész lakosságát váratlanul érte. Benne a törvényszék egy kitünő, képzett bírót, a társadalom egy minden jó ügyért lelkesülőni tudó, közbeesülésben álló tagot, barátjai egy önfeláldozó jó barátot s népes családja egy kitünő családfőt veszített. Temetése csütörtökön délután fog végbemenni. Áldás és béke poraira!

— Br. Kemény Gábor — mint biztos forrásból értesülünk — a kézdí kerület képviselőjelöltségét elfogadta, s a közvélemény nyilvánulása szerint megválasztása teljesen bizonyos. A függetlenségi párt absolute nem tud híveket szerezni e kerületben.

— Hymen-hír. Vajna Károly, kézdí-vásárhelyi közs. isk. tanító, lapunk tehetséges munkatársa, eljegyezte a mivelt lelkű, szelilemdus Radnóthi Szabó Annát, a háromszék-megyei „Erzsébet” árvareályné-nevelő-intézet derék ipartanítónőjét.

— Dr. Cseh Károly országos közegészségügyi felügyelő f. május hó 15-én K.-Vásárhelyen volt s megvizsgált minden olyan közhelyet, a mi a közegészségre valamely okból kártékony hatást gyakorolhat. Kapott is kifogásolni valót, mert egy mészárost a tisztátalan mészárszékeért nagymértékű pénzbürságban marasztaltatott el.

— Időjárás Háromszéken. Elmultak a fagyos szentek eső és hideg nélkül. Mindössze egy kis hűvös légáramlat jelezte, hogy abban az időszakban vagyunk, midőn más években erős fagyok szoktak lenni. Ettől kezdve a légkör fokozatosan melegszik stropikus hőség uralkodik, kiszáritva a földet, ellankasztva a növényzetet. Ha e példátlan szárazság még tovább is így tart, kiszámíthatatlan károknak lesz okozója.

— A népfelkelési tisztí tanfolyam Kézdí-Vásárhelytől a vége felé közeledik. Jövő héten valószínűleg megérkezik a dandárparancsnok s szemlélt tart a tisztjelöltek felett. A tanfolyam tanárai példás igyekezetének már is látható következményei vannak; népfelkelőink oly szabatosan gyakorolnak és vezényelnek, hogy csupa öröm őket nézni. Van is bámulójuk elég még a szépnemből is. Jövő héten csütörtökön nagy menetgyakorlat lesz és azzal vége lesz a tanfolyamnak.

— A kézdí választó kerület függetlenségi pártja máj. 15-én tartotta K.-Vásárhelyen, a Jancsó Dénes-féle vendéglői helyiségben, szervezkedő gyűlést. „Pártjuk nagyon csendben tömörült”, mert 27 függetlenségi atyafi jött el a gyűlésre csak; a vezérek nagyon levert kedélyhangulatban távoztak a gyűlés után.

— Színészet Kézdí-Vásárhelytől. Dancz Lajos szintársulata, mely a nyári színi évadra több pályázó közölt hatósági engedélyt nyert s bérletgyűjtés végett egy tucat küldött is volt Kézdí-Vásárhelyre, úgy látszik, az idén nem fog eljönni városunkra. Legalább erre lehet következtetni a „Marosvidék” című marosvásárhelyi lapban közöltetett jelentéséből, melyben az ottani közönségnek tudomására hozza, hogy előadásait folyó hó 28-án megkezdi. E szerint a nyáron színházunk valószínűleg üres marad.

— Szentáczós lopás. Alsó-Csernátónból írják lapunknak: Már jó ideje, hogy a lakosok, ma egyik, holnap másik, panaszkodnak, hogy különféle tárgyak, gazdasági eszközök, gabonák stb. nyomtalanul eltűnnek, sőt a Kézdí-Vásárhely felé menő csernátóni ut mellett levő korosmáros gyakran beszéli, hogy a korosma udvaráról is az utazók és kereskedők szekereiről különféle tárgyakat egy idő óta mindegyre ellopnak. Folyó hó 16-án végre kiűnt, hogy egy egész bűnszövetség van, mely rendszerrel űzi a lopást. E tolvaj-társaság feje alsernátóni K. A., ki az orgazdái teendőket is viszi; társai B. M., B. I. és B. A., három testvér s ezek feleségei. A dolog következőleg jutott napvilágra: Kézdí-vásárhelyi Sz. K. csizmadia f. hó 15-én éjjel vásárb. menő N.-Borosnyóra, Alsernátónban kereszttul menet alkalmával a nevezett tolvajbandának észrevétel nélkül sikerült szekeréről egy szekrényt 20 pár csizmával együtt ellopni. Sz. K. a falu déli végén észrevén, hogy a csizmával telt láda elveszett, azonnal felkereste a bírót s a nyomozás és kutatásra felkérte, ki teljes készséggel és eréllyel tett eleget a felszólításnak. A kutatás reggelig tartván, ekkor egy másik ember jelentette a bírónak, hogy a falu mellett levő rozsbán talált egy üres ládát, melyre a káros azonnal ráismert. A kutatás K. A. orgazdánál végre gazdag eredményre vezetett. K. A. ekkor már nem volt honn, mert a 20 pár csizmából 7-et azonnal május 16-án S.-Szentgyörgyre vitt s szerencsésen el is adott, de a többit nála a pénzében egy nagy veremben és a társainál ásvott vermekben megtalálták, hová hűrség módjára még sok egyebet is gyűjtött a bűnszövetség. Volt ott ugyanis a csizmadia kívül még 30 pokrócz, sok posztó, egy láda steárin gyertya, 111 hl. törökbuza, korszokban olaj, rézüst, 20 fejsze, tűk, ezüst s másféle tárgyak. A társaság minden rendű tagja a nyomozás után f. hó 17-én a hazaérkezett főmesterrel együtt K.-Vásárhelyre bekísértetvén, a hűvösön elmélkedhetnek az enyim és tied fogalmának összetévesztéséről.

— Nihilista merénylet. Londonból táviratozzák: Mint a Times Pétervárról értesül, mult szerdán ismét nihilista merényletet követtek el, még pedig sikerrel. Egy joghallgató az asztrakáni kormányzóra abban a pillanatban lőtt egy revolverből, — midőn az a hadügyminiszterium épületéből kilépett. A golyó a kormányzónak balmellébe fúródott s halálos sebet ejtett rajta. A jogászt, ki különben meg sem kísérelte a szökeést, elfogták. Az elfogott utközből is, a hogy kísérték, lázította a népet.

— Stanley afrikai útja. Stanley, mint Londonból írják, március 29-én érkezett a Kongó-folyó mellett levő Banza-Mundekába s elhatározta, hogy a Stanley-esés felé veszi útját és ez uton akar eljutni Vadelaihoz és Emin pasához. Leopoldvilleből indul a Stanley-esés felé és onnan az Albert-Nyanzának veszi útját. Ott tábort üt és követeket küld Emin pasához, a kivel tudatni fogja érkezését és megkéri, hogy engedje át neki a két rendelkezésre álló gőzhajót, mely Vadelaiába szállítsa az expedíciót. Tippot a Stanley-esésnél marad.

Közzgazdaság.

Assicurazioni Generali. Lapunk hirdetési rovatában közöljük az osztrák-magyar monarchia eme legérgebb és legnagyobb intézetének 1886. évi mérlegét. Az előtűnk fekvő, a Triestben f. évi április hó 27-én megtartott közgyűlésen beterjesztett igazgatósági jelentésből átvesszük a következő adatokat. Az összes biztosítási ágakban a díj- és illetékek bevétele 14.184.415 frt 60 kr-ra ment, míg a kamatjövedelem 1.352.474 frt 64 krnyi összeget ért el. — Kártérítéstül az 1886-ik évben 9.814.465 frt 52 krt fizetett ki, s ez szerint a Generali által alapítása vagyis 1831. óta nyújtott kárpótlás 197.280.155 frt 20 krt télesen, miből a Szent István korona orszá-gaira 36.257.142 frt 21 kr esik. Az 1.184.519

frt 97 krral kimutatott tiszta nyereségből 345.864 frt 44 kr az értékpapírok árfolyama ingadozására alakított tartalékalaphoz csatoltatott, mi által ez felszaporodott 1.333.284 frt 5 kr-ra, míg a rendes nyeresémi tartalékba az alapszámláknak megfelelőleg 58.090 frt 90 kr utaltatott, mivel az 2.229.369 frt 63 kr-ra emelkedett. — A készpénz díjtartalékok 1.433.585 frt 45 krral gyarapodtak és 22.918.436 frt 68 krt tesznek. Különös figyelmet érdemel, hogy a tulajdonképi biztosítási üzlet alig eredményezte a tiszta nyereség egyharmadát, ez eredmény ugyanis 355.899 frt 2 kr, mely a 14 milliónyi díjbevételek nem egészen 2 1/2 %-a. — Ellenben örvendetesnek mondható azon emelkedés, mely az életbiztosításban mutatkozik és a melyet a lehető legkedvezőbb feltételek megállapításának lehet köszönni. — Az új biztosítások, a törlesztések és kifizetések levonása után 8.452.046 frt 14 krnyi gyarapodást mutatnak, melylyel a biztosított összeg 97.982.853 frt 96 krnyi roppant nagy összegre emelkedik. — Miután a biztosítási alapok 1.809.132 frt 83 krral emeltettek, minek folytán azok immár 35.088.149 frt 4 kr-ra mennek, mégis elhatározatott, hogy minden egyes 315 frt-tal befizetett részvény után osztalékban 300 frank vagyis 120 frt aranyban fizetessék. A mult évben elhunyt Korizmies László helyett az igazgatótanácsba beválasztották Jókai Mórt.

Felelős szerkesztő:

Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Ifj. Kovács Dániel.

150 — 1887.

tlkvi számhoz.

Árverési hirdetményi kivonai.

A csikszentmártoni kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság körhírré teszi, hogy a csikszeredai takarékpénztár részvénytársaság végrehajtatonak ismeretlen helyen távollevő s csikustsnádi illetőségű id. Ferenczi Sándor végrehajtást szenvedő elleni 89 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék (a csikszentmártoni kir. járásbíróság) területén levő Csik-Tusnád község határában fekvő és a csikustsnádi 1030. sz. tjkvben foglalt s az id. Ferenczi Sándor és Darvas József nevére közösen felvett A + 12520²⁴ hr. sz. alatti ingatlan tér haszonélvezeti joga és az azon ingatlanon levő s 530. összeírási szám alatt levő, 15 lakrészből álló házra 600 frt ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1887. évi május hó 25-ik napján d. e. 10 órakor Csik-Tusnád (alvégi) földön megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényzikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-jén 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény t átszolgáltatni.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság Csik-Szentmártonban, 1887. február 28.

Gaál István,
kir. aljbíró.

Sz. 2654. — 1886.

tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonai.

A csikszentmártoni kir. jbróság mint telekkönyvi hatóság körhírré teszi, hogy a csikszeredai takarékpénztár részvénytársaság végrehajtatonak csikesekefalvi Bodó József (piri panna) és Bodó Ferencz (fírer) végrehajtást szenvedők elleni 470 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék (a csikszentmártoni kir. járásbíróság) területén levő Csik-Csekefalva község határában fekvő, következő sz. tjkvben felvett s alpereseket illető ingatlanokra, u. m.

Gál István,
kir. alibiró.

Gál István,
kir. alibíró.

ASSICURAZIONE

**ASSICURAZIONE
BEVÉTEL.**

A tétel neve

a) tűzbiztosítás	2009704	82
b) szállítmánybiztosítás	191688	92

a) tűzbiztosítás	419416 03
b) szállítmánybiztosítás	183356 09

c) Jégbiztosítás	3557	30
8. Díjak a törlések levonásával:		
a) tüzbiztosítás	6566710	21

b) szállítmánybiztosítás	1133103	52
c) jégbiztosítás	2213 329	12
4. Kötvényvilletek:		

a) tűzbiztosítás	253667	01
b) szállítmánybiztosítás	13763	93
c) jégbiztosítás	75057	83

A. Tőke elhelyezések jövedelme:		
a)	Értékekre adott előlegek kamatai.	1787 85
b)	Allam- és más értékpapírok kamatai és osztalékai	924112 33

c) Kamatok váltóleszámitásból, folyó-számlá- tól és ágió	79863	13
6. Nyerem. egyenleg különf. értékesítések folytán		

7. Az állam és más értékpapírok többletértéke az 1886. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva
 ▲ tűzbiztosítási ágba befejezve a tükörfüggő biztosításban állt befizetések

Összesen . . .					
----------------	--	--	--	--	--

1. Díjtartalék a múlt évről	19373477	49
2. Díjtartalék az átadott viszonbiztosításokra	371830	63
3. Tartalék fűgő károkra		

8. Díjbevételek	a) halálesetre szóló biztosításokra	3825780	86
	b) elélésre szóló biztosításokra	455059	46
	c) évjáradékra szóló biztosításokra	95198	81

4. Kötvénydíjak		
5. Díjtartalék átadott viszontbiztosításokra		
6. Elhelyezett tőkek jövedelme		
a) Jelzálog követelések kamatai		88514 69
b) Hitelkreditekből származó kamatok		

b)	Értéktelenített adósságot kamatai	1787 66
c)	Allam- és más értékpapírok kamatai	545402 69
d)	Folyó számlák kamatai	30325 66
e)	Az ingatlanok tisztá jövedelme	263150 28
f)	Előfizetési díj kifizetésére adott előlegek	

117538	24
1046707	22

7. Nyerem. egyenleg különf. értékesítések folyt.	marad . . .	224796	60
8. Az állam és más értékpapírok többletértéke			

az 1980. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva

ÖRZESAN

Az ASSIGU

VAGYON

1	A részvényesek biztosított adóslevelei
2	Ingatlan birtok:

a) városi telkek
b) földbirtokok [gazdasági leltárral]
c) 1886. december 31 én még el nem adott gazdasági
termékek a társaság földbirtokaiból

3 a) Koleszterin a társaság életbiztosítási kötvényeire .
b) Aktiv életjáradékok és jelzálog által biztosított, a
felek halálakor felveendő tőkek vételára

4 Kamatozó jelzálogilag
Kamatmentes jelzálogilag

biztosított töké- csőnök ingatlanokra a jelzálog osztályba tar- tozók kivételével . . .	a) folyó . . .	frt 1.565,950.50
	b) hátralékos . . .	9,350.19

6 Kétszoros megerősített, alufólia- és más értékpapírokra
7 Allam- és más értékpapírok (A melléklet)
8 Váltók a tárczában
9 Előlegek a jelzálogszolgáltatásnak (alapsz. I. cz. e) pont)
0 Péngek folyó számlán kiállított bankoknál a hitel-

10 Készpénz-készlet a triesti és velencei igazgatóságok
pénztárában

12	Rezápenz részlet a hokok pénzárán
13	Maradvány a vízontbiztosítók számláiból
18	Maradvány az intézet főkjainak számláiból
14	Maradvány az A mérleg folyó számláiból
15	al Adósk különkhöz címek alatt

b) Adósság jelzálog kölcsönökre hátralekös kamatokkal
c) Letettek kezesség és biztosíték gyanánt
d) Letet Goldschmiedt alapítvány

17 Butorzat és vasszekreneyek a társaság összes hivatalaiban, czégtáblák, papir és nyomtatvány az összes raktárakban

Az 1986. december 31-én a jövő évekre érvénybe ma-
radó díjtarifák értéke: Ft 22.482.482,28

4 es. kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága T
Bielitzi Vucetich János. A vezérnökár:

Bővebb zár-, valamint kár-kimutatásoknak és biztosítási ajánlatok a tűz-, jég- és élet-

Nyomatott Szabó Alb

széchenyi Központi Egyetemi Könyvtár

Aradí gőz- és hengermalmi lisztraktár.

Legelősebb fűszer-forrás.

Csiszár Pál

fűszer-, liszt-, csemege-, bor-, festék- és gyarmatáru-kereskedő

Kézdi-Vásárhelytt

Valódi tisztított amerikai petroleum.

különösen ajánlja a nagyérdemű közönségnek **aradi gőz- és hengermalmi lisztjeit**, ehez valódi Schvindt-féle **szesz-élesztőjét**;

valódi tisztított **amerikai petroleumát**, a mely tisztán világít és szagtalanul ég;

ugyszintén bel- és külföldi **liquerjeit, szalon- és csemegeczukorkáit**;

továbbá többféle csemege **assznborát**, ugyszintén üvegekben **szentgyörgyi, neszméli, magyarádi, érmeleki, somlyai, bakatori és grinadi borait**, továbbá **budai vörös borát** szabadon és üvegekben a legutánýosabb árakban.

Bevásárol kinyomott szép frís **bíval-vajat**, kilóját 70 krért, ugyszintén **tehén-vajat** (minőség szerint a magasabb árakban).

Pontos kiszálgálás.

[illegible]

Nyereség és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási osztály. (1886.)									
1. Díjtartalek a múlt évről	19173477 49								
le: díjtartalek az átadott viszontbiztosításokra	371830 63	19001646 86			19001646 86				
2. Tartalek függő károkra		360325 97			960235 97				
a) halálesetre szóló biztosításokra	3832730 86								
b) élésre szóló biztosításokra	435039 46								
c) járadékokra szóló biztosításokra	95198 51	3873089 13			3875369 18				
3. Kötvénydíjak		578789 85			578789 85				
4. Díjtartalek átadott viszontbiztosításokra		444365 99			444365 98				
5. Elhelyezett tőkék jövedelme									
a) Jelzálog követelések kamatai	88514 63								
b) Értékpapírok adott előlegek kamatai	1787 66								
c) Állam- és más értékpapírok kamatai	545402 63								
d) Folyó számlák kamatai	93023 28								
e) Az ingatlanok tiszta jövedelme	263150 28								
f) Életbiztosítási kötvényekre adott előlegek kamatai	117536 24								
összesen	1046707 22								
miből is levonva a tartalek rendes jutalékát	821910 62	821910 62			821910 62				
marad	224796 60				224796 60				
7. Nyerem. egyenleg különf. értékesítések folyt.		36340 92			36340 92				
8. Az állam és más értékpapírok többletértéke az 1886. decz. 31-iki árfolyam szerint számítva		182126 18			182126 13				
Összesen	24556928 41	434369 65	25000388 06						
1. Vízontbiztosítási díjak									
a) Fizesetők esedékes biztosításokért	keszpenzb. tartalekb.	138690 57			138690 57				
b) halálesetre szóló biztosításokért	1612497 02	208545 64							
c) élési esedékes szóló	481118 85	139553 03							
d) járadékokért	131771 31	1440 35							
2. Levonva viszontbizt. fejében	222775 86	348569 02							
	139241 60	400 00							
	9088345 28	939570 02							
		20858543 28							
3. Kötvény-visszavásárlások		2428504 80			2128054 80				
		990956 82			990956 82				
4. Díj- és költségtartalek									
a) Halálózásra sz. bizt.	15658075 83	313189 78							
b) Élésre	4731957 00	19849 09							
c) Járadékbiztosítás	114844 51	—							
összesen	21522676 86	333957 80							
Levonva a kiegészítési részeket		21522676 86							
Összesen		21555714 66							
Összesen		1066184 01							
5. Orvosi tisztelgatódíjak az év	2084830 63				2084830 63				
6. Jutalékok	89308 10				89308 10				
7. Költségek	268368 03				268368 03				
8. Adó és bélyeg	417272 99	10467 07			427740 06				
9. Kamatok a nyeregeménnyel biztosítottak javára	50948 19				50948 19				
10. Leírás kites követelésekre		16906 01			16906 01				
		37893 69			37893 69				
Nyereség	99984 79	878072 73			455707 54				
Összesen	24556928 41	434369 65	25000388 06						

AZ ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1886. december 31-én.															
VAGYON		A		B		Összesen		TEHER		A		B		Összesen	
		frt	kr	frt	kr	frt	kr			frt	kr	frt	kr	frt	kr
1	A részvényesek biztosított adósságei	1837500		1837500		8075900		1	Alaptőke	2985000		2985000		5258000	
2	Ingatlan bírtok:							2	Tőkésített nyereménytartalék	1104805	06	1075281	67	2228686	73
3	a) városi telkek			478686	74			3	Tartalék az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	420849	90	912485	15	138394	05
4	b) földbirtokok [gazdasági feltárral]			283845	15	702551	59	4	Felkészítési tartalék	20000				20000	
5	c) 1886. december 31-én még el nem adott gazdasági termékek a társaság földbirtokaitól			113607	42	113607	42	5	Ingatlan tartalék	1087578	00	1087578	00	1087578	00
6	d) Kölcsönök a társaság életbiztosítási kötvényeire			2073501	91			6	Tartalékalap kétes követelések fedezésére	40000		40000		40000	
7	e) Aktív letétárdekdek és jelzél a által biztosított, a fele halálakor felveendő tőkek vételára			47055		2120556	94	7	Rendkívüli rendelkezés alatti nyeremény-tartalék	315886		315886		315886	
8	Kamatok jelzáloging biztosított tőke-kölcsönök ingatlanokra							8	a) Díjtartalék még egyben levő biztosításokra az A mérlegen	2068908	08			2068908	08
9	jelzálog osztályba tartozók kivételével							b)	Tartalék bejelentett de december 31-én még ki nem fizetett károkkra:	2049530	82			2049530	82
10	Kölcsönök letétmenyezett állam- és más értékpapírokra			50745	77	45453	90		az A mérlegen	621972	19			621972	19
11	Állam- és más értékpapírok [A melléklet]			4271204	02	2383815	36	10	Osztalékalap az életbiztosításban nyereménnyel biztosítottak javára	889904	02			889904	02
12	Váltak a társaságon			247483	16	247483	16	11	A hivatalnokok ellátási pénztárának vagyona	428599	07			428599	07
13	Előlegek a jelzálogosztálynak [alapsz. I. cz. e) pont]			378759	06	378759	06	12	Jelzálogbirtokok	286711	82			286711	82
14	Pénzek folyó számlán különböző bankokkal és hitelintézettel			1540373	98	410659	46	13	Egyenként a viszontbiztosítók számláiban	372118	56	28156	34	388795	90
15	Készpénz-készlet a triesti és velencei igazgatóságok pénztárában			18429	13	18270	01	14	a) Hitelezők különböző címeken	21140	79	38715	39	59825	18
16	Készpénz-készlet a főközpénztárban			66744	10	27390	12	15	b) Letétek kezesség és biztosított gyantát	528218	41	567852	81	880656	22
17	Máradvány a viszontbiztosított számláiból			327100	93	14115	58	16	a) B mérleg folyó számláinak egyenlege	588960	88			588960	88
18	Máradvány az intézet általános és ártalmából			518447	91	17042	98	17	Glóbusz alapítvány	2652	88			2652	88
19	Máradvány az A mérleg folyó számláiból					558820	83	18	Szard alapítvány	4277	50			4277	50
20	a) Adósság különböző címek alatt			351957	64	300	58	19	Goldsmith alapítvány	000				000	
21	b) Adósság jelzálog kölcsönökre hitralkokkal					4850	83	20	Felosztható nyeremény	518114	43	222776	83	735091	26
22	c) Letétek kezesség és biztosított gyantát			529812	41	367832	81		frt 40,532.56 17,558.34 58,090.90						
23	d) Letét Goldsmith alapítvány			3000		000			szard alapítvány	518114	43	222776	83	735091	26
24	e) Díjtartalék átadott élet- viszontbiztosítások társaság					44265	98		frt 40,532.56 17,558.34 58,090.90						
25	Butorzat és vasszekrények a társaság összes hivatalaiban, csebtáblák, papír és nyomtatvány az összes rakdárakban								518114.43 222 276.83 735.991.06						
26	Előfizetett jutalékok és szervezési költségek														
27															
28															
AZ 1886. december 31-én a jövő évekbe érvénybe maradó díjtételezők értéke:				10235118	11	233 676.93	83	38651882	91					10235118	11
														233 676.93	83
AZ 1886. december 31-én a jövő évekbe érvénybe maradó díjtételezők értéke:														22 462 483.38	

A es. kir. szab. Assurczazioni Generali központi igazgatósága Triestben: **Dr. Bazzoni Richard, Bosso M., Dr. Calabi R., Dr. Maugonato I., báró Morpurgo József, Segre V., Bielitz Vencel** úrakkal. A vezetőik: **Bosso József**, Magyarországi vezérigénykés Budapestén az Istócz utját házában, **Dorottya-utca 10. szám.**

Bővebb zár-, valamint kar-kimutatások az alábbi ügynökségnél kaphatók. Ugyanitt felvilágosítások legnagyobb készséggel adnak és biztosítási ajánlatok a tűz-, jég- és élet biztosítás ágazatokban a legszolidabban feltételek és legolcsóbb díjak mellett szándékoztatnak.

A kérvényezéshez a következők szükségesek:

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.

svári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.